

УДК 346. 5:330.341.1:342.25(477)

DOI <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2020-40-2-94-101>

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ МІСЦЕВИМИ ОРГАНАМИ ВЛАДИ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Гречко О. О.

ENSURING THE INNOVATION PROCESS BY LOCAL AUTHORITIES: REGULATORY ASPECT

Grechko O. O.

У даній статті аналізується сучасний стан нормативно-правового забезпечення інноваційного процесу місцевими органами влади, особлива увага приділяється пріоритетним напрямам діяльності місцевих органів влади щодо регулювання інноваційного розвитку. Висвітлено існуючі прогалини та невідповідності нормативно-правового регулювання інноваційних правовідносин. Запропоновано можливі шляхи удосконалення нормативно-правової бази місцевого та регіонального рівня в інноваційній сфері.

Ключові слова: *нормативно-правове забезпечення, інноваційний процес, органи місцевої влади.*

Постановка проблеми. Місцева влада, представляючи спільні інтереси населення, в рамках інноваційної політики держави прагне створити сприятливі економічні, правові і організаційні умови для розвитку інноваційної сфери. На сучасному етапі забезпечення інноваційних процесів актуалізується в контексті необхідності їх стимулювання, фінансування та підтримки. Отже, на сьогодні актуальним є створення на місцевому рівні повноцінної нормативної бази з питань інноваційної діяльності з урахуванням напрямів, які потребують першочергового запровадження (підтримка інноваційного підприємства малого та середнього бізнесу, впровадження заходів стимулювання інновацій, залучення інвестицій у місцеві інноваційні проекти тощо).

Аналіз останніх досліджень. На сучасному етапі переходу України з економічної моделі розвитку на інноваційну питання правового забезпечення інноваційної діяльності викликають підвищений інтерес багатьох науковців-правників та економістів. Особливу увагу заслуговують праці таких вчених як: А. С. Гальчинський, В. М. Геєць, Ю. В. Георгієвський, А. Т. Завадська, С. М. Ілляшенко, Л. В. Кривенко, В. І. Нежиборець, О. П. Орлюк, М. Петрова, О. М. Петришина, С. Ф. Ревуцький, А. М. Юшко та інших. Проте більшість з них, як правило, досліджують регулювання інноваційних процесів державними органами влади, а місцева влада як учасник інноваційних правовідносин залишається поза увагою наукових досліджень. Окремо слід відмітити наукові напрацювання

О. М. Петришиної [1, 3], які присвячені питанням регулювання інноваційної діяльності органами місцевого самоврядування.

Метою статті є аналіз сучасного стану нормативно-правового забезпечення інноваційного процесу місцевими органами влади, також виявлення прогалин нормативного впливу, які негативно впливають на реалізацію інноваційної політики на місцевому рівні, та визначення шляхів подальшого розвитку нормативно-правової бази з вказаних питань.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі місцевій владі та територіальним колективам відводиться одне з головних місць у формуванні інноваційної політики, оскільки вони найбільш чітко та повно усвідомлюють потреби місцевості та наявний інноваційний потенціал розвитку конкретного регіону, території, населеного пункту. Досвід розвинутих зарубіжних держав також свідчить про те, що органи місцевого самоврядування займають чільне місце в системі інноваційних відносин, у тому числі беруть активну участь як у формуванні місцевої (муніципальної) інноваційної політики (як складової загальнодержавної), так і стимулюванні інноваційної діяльності на місцях [1, С. 74]. Така тенденція децентралізації управління інноваційними процесами прослідковується і в Україні.

В умовах децентралізації функцій і повноважень держави важливо оновити та удосконалити весь масив законодавчих та нормативно-правових актів щодо інноваційної діяльності, зокрема, з урахуванням зарубіжного досвіду, створити на місцевому рівні повноцінну нормативну базу, яка передбачатиме необхідні механізми фінансування та стимулювання інновацій, слугуватиме підґрунтям для ефективної реалізації інноваційної політики.

Правовою основою для нормативно-правового забезпечення інноваційного про-

цесу місцевими органами влади є Конституція України, Господарський кодекс, Закони України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про інноваційну діяльність», «Про інвестиційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та інші нормативно-правові акти (Укази Президента, постанови Уряду тощо) стосовно інноваційної діяльності, яких, зокрема, налічується понад 200 документів. Щодо стимулювання, фінансування та підтримки інноваційного процесу – це Бюджетний кодекс України, Податковий кодекс України, Закони України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні», «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», «Про державно-приватне партнерство», «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про засади державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про державні цільові програми».

Джерелами нормативно-правового регулювання інноваційного процесу на місцевому рівні є нормативно-правові акти, регуляторні акти (рішення, розпорядження місцевих адміністрацій, місцевих рад та їх виконавчих комітетів), а також акти програмного та декларативного характеру (стратегії, концепції, програми розвитку). Місцевими органами публічної влади, відповідно до їх повноважень, розробляються та затверджуються регіональні та місцеві інноваційні програми розвитку, приймаються нормативні регуляторні акти, що регулюють окремі питання інноваційної діяльності. Отже, діяльність

місцевих органів влади має певний нормативно-правовий супровід та забезпечення, який відповідає закріпленям за цими органами повноваженням.

Повноваження органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій у сфері інноваційної діяльності передбачено ч. 2 і 3 ст. 7 та ст. 10 Закону України «Про інноваційну діяльність» [2]. Обласні, районні, сільські, селищні, міські ради відповідно до їх компетенції затверджують місцеві інноваційні програми, забезпечують фінансування цих інноваційних програм за кошти місцевих бюджетів через інноваційні фінансово-кредитні установи та контролюють цей процес, а також обласні та районні ради затверджують середньострокові пріоритетні напрями інноваційної діяльності регіонального рівня. Виконавчі органи місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції: розробляють проекти місцевих інноваційних програм та вживають заходів щодо їх виконання; залучають підприємства, установи і організації, розташовані на підпорядкованій їм території, за їх згодою, до розв'язання проблем інноваційного розвитку населених пунктів; здійснюють заходи щодо конкурсного відбору інноваційних проектів місцевих інноваційних програм та їх включення до державних програм, а також щодо фінансової підтримки цих проектів. Місцеві державні адміністрації (у межах делегованих їм органами місцевого самоврядування повноважень) дублюють повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування, а також готують та подають відповідним радам пропозиції щодо середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності регіонального рівня та сприяють інноваційній діяльності у своєму регіоні і створенню сучасної інфраструктури у цій сфері. Крім того, впровадження інновацій у діяльності органів місцевого самоврядування нерозривно пов'язане з їх повноваженнями щодо розроб-

лення та виконання програм підтримки місцевого бізнесу, які можуть установлювати преференції та пільги для тих підприємств, які зосереджуються саме на інноваційних продуктах [3].

Слід зауважити, що нормативно-правова база з регулювання інноваційної діяльності місцевою владою характеризується досить обмеженим колом повноважень органів місцевого самоврядування, що відповідно потребує розширення їх компетенції, а також існує необхідність виключення дублювання повноважень місцевих адміністрацій та виконавчих комітетів місцевих рад.

У науковій літературі визначають такі напрями діяльності місцевих органів влади у сфері регулювання інноваційних процесів:

1. розроблення та впровадження місцевих стратегій та програм розвитку інноваційної діяльності;
2. сприяння та підтримка суб'єктів господарювання в питаннях організаційно-методичного забезпечення, матеріально-технічної та консультативної допомоги у процесі здійснення інноваційної діяльності;
3. сприяння придбання новітніх технологій та впровадження інноваційних проектів підприємств (проекти з цифрової трансформації; енергозбереження, енергоефективність, поводження з побутовими відходами, проекти екологічної спрямованості);
4. заохочення проведення наукових досліджень і розробок;
5. сприяння розвитку інноваційної інфраструктури окремих територій;
6. стимулювання виробництва нових видів продукції (послуг);
7. покращення ресурсного забезпечення інноваційної діяльності шляхом фінансування з місцевих бюджетів та залучення інвестиційних ресурсів та ін. [4].

Органи публічної влади через прийняття стратегічних ініціатив, цільових програм та інших форм стимулювання та підтримки

інновацій встановлюють пріоритетні напрями розвитку, оскільки нормативно-правове забезпечення має будуватися на системі єдності цілей та завдань регулювання, і відповідності ним правових актів. Пріоритетні напрями діяльності щодо забезпечення інноваційного процесу на місцевому рівні обумовлені наступною специфікою: особливостями кожної окремої території, її економічним та інфраструктурним розвитком; повноваженнями органів влади; джерелами фінансування; взаємодіями органів публічної влади, представників науково-освітніх установ, представників бізнесу та громадських організацій; реалізацією програм в сфері розвитку інноваційної діяльності [5].

Розглянемо на прикладі діяльності Харківської міської ради (далі – ХМР) реалізацію нормативного забезпечення інноваційного процесу. У рішенні ХМР «Про проєкт Програми економічного та соціального розвитку м. Харкова на 2021 рік» від 01.12.2020 № 704 [6] передбачені така мета щодо інноваційної діяльності: стратегічне планування розвитку міста Харкова до 2030 року; формування і забезпечення на практиці комплексного та єдиного підходу до здійснення Харківською міською радою сприяння інноваційній діяльності; підвищення інноваційної та інвестиційної привабливості міста для залучення іноземних інвестицій в розвиток виробництва, передових технологій; збільшення кількості інноваційно активних підприємств та науково-дослідних установ у місті Харкові; підтримка розвитку стартап руху; створення кластерів за видами економічної діяльності. Проте, заходи передбачені для реалізації цих завдань відповідними Департаментами мають більше навчально-інформаційно-консультативний характер, конструктивних пропозицій не запропоновано. Хоча комунікативна складова відіграє теж важливу роль у забезпеченні інноваційного розвитку. Привертає увагу також відсу-

тність у розділі «аналіз економічного і соціального розвитку за попередній період» звітності про інноваційний розвиток.

Щодо інновацій була затверджена Комплексна програма «Інновації в пріоритетних напрямках розвитку галузі охорони здоров'я м. Харкова на 2011-2020 роки», яка регулярно оновлюється та реалізується. Більше галузевих або цільових програм інноваційного розвитку останнім часом не приймалось.

Слід акцентувати увагу на головному стратегічному документі місцевого рівня – Стратегії розвитку міста Харкова на 2020-2030 роки, яка, зокрема, ще не затверджена. У проєкті Стратегії були визначені досить амбітні пріоритети розвитку та стратегічні цілі, проте завдання оперативних цілей недостатньо повно розкривають заявлені пріоритети і відповідно потребують більшої конкретизації напрямів соціально- економічного розвитку.

Рішення ХМР від 08.11.2017 № 834/17 «Про затвердження Програми підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2018-2022 роки» [7] визначає такі заходи: 1. удосконалення нормативно-правової бази у сфері підприємницької діяльності; 2. фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка; 3. ресурсне та інформаційне забезпечення підприємництва; 4. розвиток інфраструктури підтримки підприємництва. На виконання даної програми у 2020 році проводилася робота, спрямована на створення сприятливих соціальних, правових, організаційних та економічних умов для подальшого розвитку підприємництва за участі та підтримки органів місцевого самоврядування організовані та проведені семінари, круглі столи та тренінги для підприємців [6]. Щодо вдосконалення нормативно-правової бази у сфері підприємницької діяльності передбачено формування нормативно-правової бази, яка буде сприяти подоланню адміністративно-дозвільних бар'єрів на всіх етапах започаткування та веден-

ня бізнесу, недопущенню прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів і зменшенню втручання держави у діяльність суб'єктів малого підприємництва.

Останнім часом дуже динамічно розвивається та впроваджується в практику такий інноваційний напрям як цифровізація, який на сьогоднішній день є основою для інноваційного розвитку. Розпорядженням голови Харківської міської ради «Про цифровий розвиток та цифрову трансформацію міста Харкова» від 09.08.2019 №106 з метою забезпечення запровадження принципів державної політики цифрового розвитку та використання цифрових технологій для вирішення актуальних проблем інноваційними способами, підвищення комфорту проживання для жителів міста було затверджено виконавчим органам Харківської міської ради, комунальним підприємствам, що належать до сфери їх управління, забезпечити вжиття заходів по 7 пріоритетним напрямках (перший напрям містить 15 пунктів). На виконання розпорядження ХМР «Про цифровий розвиток та цифрову трансформацію міста Харкова» було прийнято низку нормативно-правових актів по окреслених у розпорядженні напрямках [див. 8]. Відповідно до пунктів 1.13 та 4 цього розпорядження (щодо підвищення цифрової грамотності жителів міста) прийнято рішення ХМР від 24.06.2020 р. № 2165/20 «Про затвердження Концепції розвитку цифрової грамотності жителів міста Харкова». Дана концепція займає провідне місце в нормативно-правовому забезпеченні цифрових трансформацій, оскільки при впровадженні державної політики цифрового розвитку дуже важливий зворотній зв'язок з громадянами – користувачами електронних сервісів [8].

Позитивним фактором є те, що в Україні незважаючи на велику кількість програм, планів і стратегій інноваційного розвитку як

всього суспільства, так і окремих галузей економіки, а також на певну декларативність низки положень, все ж таки ці документи виступають двигуном нормотворчої діяльності компетентних органів [9, с. 89].

Висновки. Підсумовуючи, слід зазначити, що нормативно-правове забезпечення інноваційного процесу на місцевому рівні необхідно розвивати по наступним напрямкам: підтримка інноваційного підприємництва; впровадження інноваційних проектів; фінансування місцевих програм інноваційного розвитку; залучення інвестиційних ресурсів, в тому числі венчурних інвестицій; залучення іноземних інвестицій у місцеві інноваційні проекти; розвиток інноваційної інфраструктури; стимулювання інновацій.

Слід удосконалювати змістовне наповнення нормативно-правових та програмних документів, оскільки вони, як правило, не достатньо чітко структурно та змістовно опрацьовані: не завжди містять всю необхідну інформацію, заходи з реалізації поставлених завдань не повністю відповідають цим завданням, так само, у додатках – очікувані результати розглядаються фрагментарно, або звітність надається не в повному об'ємі.

Деякі нормативно-правові акти потребують додаткової нормативної підтримки, як, наприклад, Концепція розвитку цифрової грамотності жителів міста Харкова, оскільки у зв'язку з пандемією COVID – 19 з'явилися нові завдання щодо подолання цього явища, які відповідно вимагають належного нормативно-правового забезпечення.

Отже, нормативно-правове забезпечення інноваційного розвитку місцевими органами влади потребує як вдосконалення уже існуючої нормативно-правової бази, так і підготовки та затвердження нових правових документів за актуальними на сьогоднішній день напрямками.

Література:

1. Петришина М. О. Органи місцевого самоврядування в системі інноваційних відносин: проблеми та перспективи. *Концептуальні засади правового забезпечення інноваційної політики України*: монографія / за ред. Д. В. Задихайла. Харків: Право, 2014. Гл. 1.3. 464 с.
2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 05.12.2012 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
3. Петришина М. О., Зінчук А. В. Окремі питання стимулювання інноваційної діяльності органами місцевого самоврядування в Україні. URL: https://translate.google.com/translate?hl=ru&sl=uk&tl=ru&u=http%3A%2F%2Fnbuv.gov.ua%2Fj-pdf%2Fapir_2012_2_5.pdf&anno=2&prev=search.
4. Шумська Г. М. Концептуальні засади здійснення інноваційної діяльності органами публічної влади як основи соціально-економічного розвитку України. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/18_ukr/30.pdf.
5. Белкова А. Д. Правовое регулирование инфраструктуры инновационной деятельности. URL: https://dspace.susu.ru/xmlui/bitstream/handle/0001.74/18648/2017_450_belkova.pdf?sequence=1?sequence=1.
6. Про проект Програми економічного та соціального розвитку м. Харкова на 2021 рік: Рішення Харківської міської ради від 01.12.2020 р. № 704. URL: <https://doc.city.kharkov.ua/uk/profile/document/view/id/690860>.
7. Про затвердження Програми підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2018-2022 роки: Рішення Харківської міської ради від 08.11.2017 р. № 834/17. URL: <https://doc.city.kharkov.ua/uk/profile/document/view/id/663864>.
8. Гречко О. О. Впровадження державної політики цифрового розвитку органами місцевого самоврядування: нормативно-правовий аспект. *Цифрові трансформації України 2020: виклики та реалії* : зб. наук. пр. за матеріалами круглого столу (м. Харків, 18 вересня 2020 року). Харків, НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. С. 29-38.
9. Юшко А. М. Законодавче забезпечення інноваційного розвитку українського суспільства. *Концептуальні засади становлення інноваційного суспільства в Україні* : монографія / за ред. Ю. Є. Атаманової, Г. П. Клімової. Харків : Право, 2015. Гл. 1.3. 450 с.

References:

1. Petryshyna, M. O. (2014). Orhany mistsevoho samovriaduvannia v systemi innovatsiinykh vidnosyn: problemy ta perspektyvy. *Kontseptualni zasady pravovoho zabezpechennia innovatsiinoi polityky Ukrainy*. D. V. Zadykhailo (Ed.). Kharkiv : Pravo. Ch. 1.3. [in Ukrainian].
2. Pro innovatsiinu diialnist: Zakon Ukrainy vid 05.12.2012 r. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> [in Ukrainian].
3. Petryshyna, M. O., Zinchuk, A. V. Okremi pytannia stymuliuvannia innovatsiinoi diialnosti orhanamy mistsevoho samovriaduvannia v Ukraini. URL: https://translate.google.com/translate?hl=ru&sl=uk&tl=ru&u=http%3A%2F%2Fnbuv.gov.ua%2Fj-pdf%2Fapir_2012_2_5.pdf&anno=2&prev=search [in Ukrainian].
4. Shumska, H. M. Kontseptualni zasady zdiisnennia innovatsiinoi diialnosti orhanamy publichnoi vlady yak osnovy sotsialno-ekonomichnoho rozvytku Ukrainy. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/18_ukr/30.pdf [in Ukrainian].
5. Belkova, A. D. Pravovoye regulirovaniye infrastruktury innovatsionnoy deyatelnosti. URL: https://dspace.susu.ru/xmlui/bitstream/handle/0001.74/18648/2017_450_belkova.pdf?sequence=1?sequence=1 [in Russian].
6. Pro proiekt Prohramy ekonomichnoho ta sotsialnoho rozvytku m. Kharkova na 2021 rik: Rishennia Kharkivskoi miskoi rady vid 01.12.2020 r. № 704. URL: <https://doc.city.kharkov.ua/uk/profile/document/view/id/690860> [in Ukrainian].
7. Pro zatverdzhennia Prohramy pidtrymky rozvytku pidpriemnytstva u m. Kharkovi na 2018-2022 roky: Rishennia Kharkivskoi miskoi rady vid 08.11.2017 r. № 834/17. URL: <https://doc.city.kharkov.ua/uk/profile/document/view/id/663864> [in Ukrainian].
8. Hrechko, O. O. (2020). Vprovadzhenia derzhavnoi polityky tsyfrovoho rozvytku orhanamy mistsevoho samovriaduvannia: normatyvno-pravovyi aspekt. *Tsyfrovi transformatsii Ukrainy 2020: vyklyky ta realii: zb. nauk. pr. za materialamy kruhloho stolu (m. Kharkiv, 18 veresnia 2020 roku) - Digital Transformations of Ukraine 2020: Challenges and Realities: Proceedings of the Conference*. Kharkiv, NDI PZIR NAPrN Ukrainy. P. 29-38 [in Ukrainian].
9. Yushko, A. M. (2015). Zakonodavche zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku ukrainskoho suspilstva. *Kontseptualni zasady stanovlennia innovatsiinoho suspilstva v Ukraini*. Yu. Ye.

Atamanova, H. P. Klimova (Ed.). Kharkiv: Pravo. Ch. 1.3. [in Ukrainian].

Grechko O. O. Ensuring the innovation process by local authorities: regulatory aspect. – Article.

Local authorities, representing the common interests of the population, in the framework of innovation policy of the state seeks to create favorable economic, legal and organizational conditions for the development of innovation. At the present stage, the provision of innovation processes is updated in the context of the need to stimulate, finance and support them. Thus, today it is important to create at the local level a full-fledged regulatory framework for innovation, taking into account areas that require priority implementation.

The issues of legal support of innovation were researched by the following scientists: A. S. Halchynskyi, V. M. Heiets, Yu. V. Heorhiievskyi, A. T. Zavadska, S. M. Illiashenko, L. V. Kryvenko, V. I. Nezhyborets, O. P. Orliuk, M. Petrova, O. M. Petryshyna, S. F. Revutskyi, A. M. Yushko. It is necessary to note separately scientific researches of O. M. Petryshyna which are devoted to questions of regulation of innovative activity by local governments.

The purpose of the article is to analyze the current state of regulatory support of the innovation process by local authorities, as well as identify gaps in regulatory impact that negatively affect the implementation of innovation policy at the local level, and identify ways to further develop the regulatory framework.

This article analyzes the current state of regulatory and legal support of the innovation process by local authorities. The main sources of legal regulation of the innovation process at the local level are defined by regulations, regulatory acts (decisions, orders of local administrations, local councils and their executive committees), as well as acts of programmatic and declarative nature (strategies, concepts, development programs). Special attention is paid to the priority areas of local government to regulate innovation development.

The existing gaps and inconsistencies of normative-legal regulation by local authorities of innovative legal relations are highlighted. Possible ways to improve the regulatory framework of the local and regional level in the innovation sphere are proposed.

Regulatory and legal support of innovative development by local authorities requires both the improvement of the existing regulatory framework and the preparation and approval of new legal documents in the current areas: support for

innovative entrepreneurship; implementation of innovative projects; financing of local programs of innovative development; attraction of investment resources, including venture investments; attracting foreign investment in local innovation projects; development of innovation infrastructure; stimulating innovation.

Key words: regulatory and legal support, innovation process, local authorities.

Гречко О. О. Обеспечение инновационного процесса органами местного самоуправления: регуляторный аспект. - Статья.

Органы местного самоуправления, представляющие общие интересы населения, в рамках инновационной политики государства стремятся создать благоприятные экономические, правовые и организационные условия для развития инноваций. На современном этапе обеспечение инновационных процессов обновляется в контексте необходимости их стимулирования, финансирования и поддержки. Таким образом, сегодня важно создать на местном уровне полноценную нормативно-правовую базу для инноваций с учетом направлений, требующих приоритетного внедрения.

Вопросы правового обеспечения инновационной деятельности исследовали следующие ученые: А.С. Гальчинский, В.М. Хеец, Ю. В. Георгиевский, А. Т. Завадская, С. М. Ильишенко, Л. В. Кривенко, В. И. Нежиборец, О. П. Орлюк, М. Петрова, О. М. Петришина, С. Ф. Ревуцкий, А. М. Юшко. Следует отдельно отметить научные исследования О. М. Петришиной, посвященные вопросам регулирования инновационной деятельности органами местного самоуправления.

Целью статьи является анализ текущего состояния нормативного обеспечения инновационного процесса со стороны органов местного самоуправления, а также выявление пробелов в регулирующем воздействии, негативно влияющих на реализацию инновационной политики на местном уровне, и определение путей дальнейшего развития инновационной политики. нормативно-правовая база.

В статье анализируется современное состояние нормативно-правового обеспечения инновационного процесса органами местного самоуправления. Основные источники правового регулирования инновационного процесса на местном уровне определяются нормативными актами, нормативными актами (решения, приказы местных администраций, местных советов и их исполкомов), а также актами программного и декларативного характера (стратегии, концепции, программы развития). Особое внимание

уделяется приоритетным направлениям местного самоуправления по регулированию инновационного развития.

Выделены существующие пробелы и несоответствия нормативно-правовому регулированию органами местного самоуправления инновационных правоотношений. Предлагаются возможные пути совершенствования нормативно-правовой базы местного и регионального уровня в инновационной сфере.

Нормативно-правовое обеспечение инновационного развития местными властями требует как совершенствования существующей нормативной базы, так и подготовки и утверждения новых правовых документов по актуальным направлениям: поддержка инновационного предпринимательства; реализация инновационных проектов; финансирование местных программ инновационного развития; привлечение

инвестиционных ресурсов, в том числе венчурных инвестиций; привлечение иностранных инвестиций в местные инновационные проекты; развитие инновационной инфраструктуры; стимулирование инноваций.

Ключевые слова: нормативно-правовое обеспечение, инновационный процесс, местная власть.

Авторська довідка:

Гречко Ольга Олександрівна - кандидат юридичних наук, молодший науковий співробітник НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України.

Стаття надійшла до редакції: 21 грудня 2020 р.